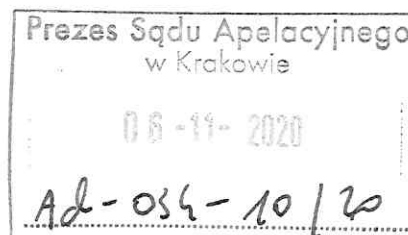




Warszawa, dnia 05. 11 2020 r.

Podsekretarz Stanu

DNA-II.510.83.2020



Pani/Pan

Prezes Sądu Apelacyjnego/

Wojskowego Sądu Okręgowego/

-wszyscy-

Szanowni Państwo,

W związku z pogarszającą się z sytuacją epidemiczną w kraju, w uzgodnieniu z Prezesami i Dyrektorami Sądów Apelacyjnych uprzejmie wskazuję, co następuje:

Przypominam, że dotychczasowe rekomendacje Ministra Sprawiedliwości oraz wytyczne Ministra Sprawiedliwości i Głównego Inspektora Sanitarnego dla funkcjonowania sądów w trakcie epidemii SARS-CoV-2 w Polsce pozostają nadal aktualne. Na podstawie art. 22 § 1 pkt 1b i art. 54 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, art. 7 ust. 1 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury, § 30 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych, art. 46a i art. 46b ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, § 24 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, obowiązek zapewnienia właściwej organizacji pracy sądu w sposób zapewniający bezpieczeństwo epidemiologiczne oraz zapewnienie jednocześnie efektywności i kontynuacji pracy w danej jednostce w okresie pandemii skierowany jest do kierownika jednostki organizacyjnej tj. Prezesa i Dyrektora.

Sądy sprawują wymiar sprawiedliwości, a ich funkcjonowanie jest niezwykle istotne dla obrotu gospodarczego, szczególnie w obecnej sytuacji epidemicznej.

W celu realizacji powyższego obowiązku Prezes sądu jest uprawniony do zmiany organizacji pracy, przy czym priorytet stanowi obowiązek zadbania o ochronę zdrowia publicznego. Prezes sądu wydaje zarządzenia na podstawie **oceny aktualnej sytuacji epidemicznej na obszarze właściwości podległego mu sądu.**

Mając na względzie obecną sytuację epidemiczną w Polsce rekomenduję Prezesom sądów od 9 listopada 2020 r.:

- 1. Zarządzenie wyznaczania i przeprowadzania rozpraw zdalnych.** Przypominam, że w aktualnym stanie prawnym **zasadą jest**, iż w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich, w sprawach cywilnych oraz z zakresu prawa pracy rozpoznawanych według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, procedowanie na rozprawach lub posiedzeniach jawnych **przeprowadza się w sposób zdalny**, tj. przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie ich na odległość z jednoczesnym przekazem obrazu i dźwięku, z tym że osoby w nim uczestniczące nie muszą przebywać w budynku sądu, chyba że przeprowadzenie rozprawy lub posiedzenia jawnego bez użycia powyższych urządzeń nie wywoła nadmiernego zagrożenia dla zdrowia osób w nim uczestniczących (art. 15zżs¹ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz. U. 2020 poz. 1842). Z danych uzyskanych od Prezesów Sądów Apelacyjnych wynika, że rozprawy zdalne stanowią nikły procent wszystkich spraw cywilnych.
- 2.** Podejmowanie decyzji o odwołaniu rozpraw tylko w przypadku, kiedy nie jest możliwe przeprowadzenie rozprawy w sposób zdalny lub z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i sprawa nie może być rozpoznana na posiedzeniu niejawnym.
- 3.** Wykorzystywanie przez sędziów i pracowników sądowych w pełnym zakresie urządzeń technicznych pozwalających na przeprowadzanie rozpraw w sposób zdalny.
- 4.** Kierowanie spraw na posiedzenie niejawne zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.
- 5.** W zakresie spraw karnych - wykorzystywanie uregulowań art. 177 § 1a k.p.k. oraz art. 374 §§ 3 – 9 k.p.k.

6. Przekazywanie do Ministerstwa Sprawiedliwości raz w tygodniu, w piątek, informacji z każdej apelacji o występujących problemach związanych z sytuacją epidemiczną w kraju oraz odwołanych rozprawach, wraz z podaniem powodu ich odwołania.
7. **Niewzłoczne wprowadzenie w sądach systemu pracy dwuzmianowej:**
 - I zmiana: od godziny 7.00 do godziny 13.30,
 - II zmiana od godziny 14.00 do godziny 20.30.
 - w pozostałym zakresie praca powinna być wykonywana poza siedzibą sądu, w systemie pracy zdalnej.
8. Pozostawienie systemu pracy zmianowej w tych jednostkach organizacyjnych sądów, w których zostały one wprowadzone przed dniem wystosowania niniejszych rekomendacji, jeśli zapewnia bieżące funkcjonowanie sądu przy zachowaniu bezpieczeństwa epidemiologicznego.
9. System pracy dwuzmianowej oraz podział wszystkich pracowników, w tym także sędziów w na dwie grupy, które pracują na dwóch różnych zmianach zapewni ciągłość pracy i brak konieczności odwoływania rozpraw i posiedzeń. Ponadto ograniczy liczbę osób obecnych w budynku sądu i ich wzajemną interakcję do niezbędnego minimum zapewniającego ciągłość pracy, a w przypadku choroby lub kwarantanny pozwoli na kontynuację pracy oraz dalsze funkcjonowanie sądów. Przypominam, że praca zdalna powinna być świadczona z zachowaniem zasad ochrony danych.
10. W szczególnych przypadkach, na wniosek pracownika (umotywowany ważnymi przyczynami, w szczególności sytuacją rodzinną lub zdrowotną), Prezes sądu lub Dyrektor sądu może wyrazić zgodę na inne godziny wykonywania czynności służbowych, jeżeli nie zakłóci to normalnego funkcjonowania jednostki organizacyjnej.
11. Prezesi sądów, w uzgodnieniu z Dyrektorami sądów, powinni ustalić harmonogramy pełnienia czynności służbowych dla wszystkich pracowników sądu, w tym sędziów. Wskazane jest dokonywanie, w razie potrzeby, przesunięć zasobów kadrowych pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi (wydziałami) w sposób zapewniający ciągłość pracy.
12. Osoby zarządzające sądami są zobowiązane do prowadzenia elastycznej i rozsądnej polityki kadrowej, która musi zapewnić bieżące funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości, jako filaru Państwa.
13. Kierowanie pracowników do pracy zdalnej, o ile nie jest możliwe wykonywanie przez nich obowiązków w systemie pracy dwuzmianowej, przy zapewnieniu bieżącej kontroli pracy zdalnej oraz poinformowania pracownika wykonującego pracę zdalną,

że jest obowiązany stawić się w pracy na wezwanie kierownika oraz na bieżąco wykonywać polecenia.

14. Niezwłoczne przywrócenie funkcjonowania Punktów Informacyjnych Krajowego Rejestru Karnego w poszczególnych apelacjach z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.
15. Wykorzystywanie urzędów, za pomocą których możliwe jest zdigitalizowanie akt potrzebnych do wykonywania obowiązków służbowych.
16. Zintensyfikowanie działań zmierzających do popularyzacji i upowszechnienia stosowania systemów wideokonferencyjnych do przeprowadzania rozpraw zdalnych w oparciu o przygotowane i utrzymywane przez SA Wrocław rozwiązania wewnątrzresortowe (zaprezentowane w piśmie Zastępcy Koordynatora Krajowego ds. informatyzacji sądownictwa powszechnego OI-042-12/20 z 18 maja 2020 r.) i opisane na portalu Centralnego Portalu Wideokonferencyjnego pod adresem <https://cpw.wroclaw.sa.gov.pl>.
17. Rekomendowane oprogramowanie OpenSource JITS1 zawiera gotową do wykorzystania przez sądy infrastrukturę (dodatkowo na potrzeby sądów, np. w przypadku problemów z łączami internetowymi lub wydajnością zostały opracowane procedury pozwalające na zbudowanie i uruchomienie niezależnej infrastruktury w poszczególnych sądach).
18. Wykorzystanie pozasądowych metod rozwiązywania konfliktów poprzez zwiększenie liczby spraw kierowanych do mediacji, w sytuacji, gdy charakter sporu na to pozwala, przy wykorzystaniu programów i komunikatorów internetowych, umożliwiających przeprowadzenie wideokonferencji online. Kierowanie większej liczby spraw do mediacji w czasie, gdy nie są wyznaczane terminy rozpraw i posiedzeń jawnych daje szansę na usprawnienie postępowań, jak również na dalszą popularyzację mediacji wśród społeczeństwa.

Ponadto informuję, że do pracowników sądów nie stosuje się zasada z § 24a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii w zakresie obowiązku pracy zdalnej¹.

¹ § 24a. 1. Do dnia 4 grudnia 2020 r. w urzędach administracji publicznej lub jednostkach organizacyjnych wykonujących zadania o charakterze publicznym kierownicy urzędów administracji publicznej, dyrektorzy generalni urzędów lub kierujący jednostką organizacyjną polecają pracownikom wykonywanie pracy zdalnej. **z wyjątkiem jednostek organizacyjnych sądów i prokuratury.**

Jeszcze raz przypominam, że bieżące funkcjonowanie sądów jest niezwykle istotne dla zabezpieczenia indywidualnych praw obywateli oraz stabilności obrotu gospodarczego. Odwoływanie rozpraw sądowych powinno nastąpić wyłącznie w sytuacji braku możliwości przeprowadzenia jej w sposób zdalny z wykorzystaniem ww. urządzeń technicznych.

W przypadku wystąpienia jakichkolwiek problemów, które nie są możliwe do rozwiązania przez Prezesa sądu apelacyjnego, proszę o niezwłoczny kontakt z Ministerstwem Sprawiedliwości.

Bardzo proszę o wnikliwą analizę ww. rekomendacji i ich wdrożenie oraz o niezwłoczne przekazanie niniejszego pisma do prezesów podległych sądów okręgowych, rejonowych i wojskowych sądów garnizonowych, a także Dyrektorów sądów.

2 powiariem

PODSEKRETARZ STANU
w Ministerstwie Sprawiedliwości

dr Anna Dałkowska

